

STRUČNÝ OBSAH

Podrobný obsah	7
Poděkování	14
Úvod	15
Kapitola 1: Fáze institucionalizace empirického sociálního výzkumu	27
Kapitola 2: Prvopočátky sběru a analýzy sociálních dat	43
Kapitola 3: Počátky empirických sociologických výzkumů v USA	79
Kapitola 4: The Philadelphia Negro - zapomenutý počátek empirické sociologie v USA	95
Kapitola 5: Chicagská sociologická škola	131
Kapitola 6: Doktorandské monografie chicagské školy	163
Kapitola 7: Middletown	187
Kapitola 8: Marienthal	199
Kapitola 9: Tři mimořádné komunikační studie - RAWAG, spolupráce paradigmat a Invaze z Marsu	223
Kapitola 10: Street Corner Society	247
Kapitola 11: People's Choice	267
Kapitola 12: Mertonovy komunikační výzkumy - zaměřované interview, studium propagandy, Mass Persuasion a Vzorce vlivu	295
Kapitola 13: Americký voják a rozvoj sociologické metodologie (Stoufferova teorie relativní deprivace, Guttmanův skalogram a Lazarsfeldova analýza latentních struktur - LSA)	327
Závěr: Vztah sociologické teorie a empirického výzkumu	353
Summary	359
Literatura	365
Jmenný rejstřík	393

PODROBNÝ OBSAH

STRUČNÝ OBSAH	5
PODROBNÝ OBSAH	7
PODĚKOVÁNÍ	14
ÚVOD	15
Cíle a obsah knihy	16
Klasické a mimořádné projekty	17
Krátký přehled literatury k tématu institucionalizace empirického sociálního výzkumu	18
Které výzkumné projekty spadají do obsahu knihy	21
KAPITOLA 1	
FÁZE INSTITUCIONALIZACE EMPIRICKÉHO SOCIÁLNÍHO VÝZKUMU	27
1.1 Terénní výzkum v Chicagu; popisné „průzkumy“ a analytická „survey analysis“	27
1.2 Dvanáct klíčových rozhodnutí chicagských sociologů - první fáze institucionalizace empirického sociálního výzkumu	28
1.3 Zpracování hromadných dat: survey research - druhá fáze institucionalizace empirického sociálního výzkumu	32
1.4 Survey analysis: nová strategie analýzy dat - třetí fáze procesu institucionalizace empirického sociálního výzkumu	35
1.5 Empirický sociální výzkum jako součást akademické sociologie - co to znamená?	40

KAPITOLA 2

PRVOPOČÁTKY SBĚRU A ANALÝZY SOCIÁLNÍCH DAT 43

Úvod	43
2.1 Sociálněsprávní motivace sběru sociální empirie v letech 1641-1930	45
2.2 Sociálněstatistická motivace sběru sociální empirie v letech 1662-1925	54
2.3 Frédéric Le Play - doklady každodennosti jako sociální empirie	65
2.4 Zájem o sociální otázky a využití sociálních dat v Německu devatenáctého a počátku dvacátého století	66
Závěr	77

KAPITOLA 3

POČÁTKY EMPIRICKÝCH SOCIOLOGICKÝCH VÝZKUMŮ

V USA	79
Úvod	79
3.1 Rozvoj univerzit ve Spojených státech v letech 1876-1910	80
3.2 Hnutí Social Survey a jeho role v počátcích empirického sociálního výzkumu v USA	83
3.3 Chicagská univerzita jako protipól hnutí Social Survey	86
3.4 Nadace na podporu vědy a financování Chicagské univerzity	89
3.5 Identita oboru sociologie na amerických univerzitách	91
3.6 Empirický sociologický výzkum jako součást sociologie	92

KAPITOLA 4

THE PHILADELPHIA NEGRO - ZAPOMENUTÝ POČÁTEK EMPIRICKÉ SOCIOLOGIE V USA

Úvod	95
4.1 Nejdůležitější výsledky výzkumu Philadelphia Negro	98

4.2	Metodologie výzkumu Philadelphia Negro - „Social Survey“, nebo vědecký výzkum?	109
4.3	Vědecký životopis W. E. Burghardta Du Boise	113
	Závěr - Místo Du Boise ve vývoji empirického sociálního výzkumu	126

KAPITOLA 5

	CHICAGSKÁ SOCIOLOGICKÁ ŠKOLA	131
	Úvod	131
5.1	Katedra sociologie a její vedoucí Albion W. Small	132
5.2	Výzkum „Polský sedlák v Evropě a v Americe“ W. I. Thomase a F. Znanieckého	134
5.3	Robert E. Park a jeho příchod na katedru sociologie Chicagské univerzity	137
5.4	Ernest W. Burgess a jeho přínos sociologii na Chicagské univerzitě	141
5.5	The City - profilová publikace chicagské školy	142
5.6	Spolupráce Chicagské univerzity s ostatními částmi sociologické obce	152
5.7	Výzkumy na Chicagské univerzitě, jejich finanční a organizační podpora	157
5.8	Knižně vydané výsledky výzkumů na Chicagské univerzitě	159
	Závěr: Význam chicagské sociologické školy pro vývoj empirického sociologického výzkumu	159

KAPITOLA 6

	DOKTORANDSKÉ MONOGRAFIE CHICAGSKÉ ŠKOLY	163
	Úvod	163
6.1	Oblasti Chicaga a město jako sociální laboratoř	164
6.2	Zvláštní sociální instituce v životě obyvatel Chicaga	172
6.3	Modely zkoumání kriminality v Chicagu	179
	Závěr	185

KAPITOLA 7	
MIDDLETOWN	187
Úvod	187
7.1 Účast na životě lidí ve městě	189
7.2 Studium dokumentačního materiálu, shromažďování a sestavování statistik	190
7.3 Rozhovory a dotazníky	191
7.4 Obsah a výsledky studie	194
Závěr	197
KAPITOLA 8	
MARIENTHAL	199
Úvod	199
8.1 Projekt výzkumu, okolnosti jeho vzniku a jeho přijetí vědeckou komunitou	200
8.2 Metody, přístupy a výzkumné otázky	203
8.3 Vznik nezaměstnanosti a životní podmínky nezaměstnaných rodin	206
8.4 Jídelníček a rodinný rozpočet	208
8.5 Unavená pospolitost	210
8.6 Odpověď na deprivaci	211
8.7 Význam a chápání času	215
8.8 Ztracená pružnost	218
8.9 K historii sociografie	220
8.10 Další osudy Marienthalu	220
KAPITOLA 9	
TŘI MIMOŘÁDNÉ KOMUNIKAČNÍ STUDIE - RAWAG, SPOLUPRÁCE PARADIGMAT A INVAZE Z MARSU	223
Úvod	223
9.1 Studie RAWAG - první velký mediální výzkum ve střední Evropě	223
9.2 „Princeton Radio Project“ a jeho dvě mimořádné výzkumné sondy	229
Závěr	245

KAPITOLA 10	
STREET CORNER SOCIETY	247
Úvod	247
10.1 Whyteova vědecká biografie	248
10.2 Počátky výzkumu Street Corner Society a jeho metodologie	251
10.3 Vědecké výsledky Whyteovy Street Corner Society	253
10.4 Whyteova metodologie	255
10.5 Kritická diskuse o Whyteově metodologii a o Street Corner Society	256
10.6 Whyteova stručná odpověď	260
10.7 Street Corner Society - Whyteova studie o sociálních sítích a jejich aktérech	261
Závěr: Historický kontext Whyteova výzkumu	264
KAPITOLA 11	
PEOPLE'S CHOICE	267
Úvod	267
11.1 Hlavní přínos výzkumu The People's Choice	267
11.2 Metodika výzkumu The People's Choice	270
11.3 Sociální rozdíly mezi voliči a jejich vliv na formování volebního rozhodnutí	273
11.4 Zájem o volební kampaň a účast ve volbách	275
11.5 Čas rozhodnutí a jeho sociální determinanty	278
11.6 Metoda panelové analýzy, typy voličů a proměny jejich volebních rozhodnutí	281
11.7 Mechanismy proměn voličských preferencí	283
11.8 Úloha osobní komunikace ve volební kampani	286
11.9 Názoroví vůdci a hypotéza dvojstupňového toku komunikace	289
Závěr	292

KAPITOLA 12

MERTONOVY KOMUNIKAČNÍ VÝZKUMY - ZAMĚŘOVANÉ INTERVIEW, STUDIUM PROPAGANDY, MASS

PERSUASION A VZORCE VLIVU 295

Úvod 295

12.1 Analyzátor programu a zaměřovaný skupinový rozhovor 296

12.2 Studie propagandy v rozhlasu i ve filmu 301

12.3 Přesvědčování v masovém měřítku - „hasičský projekt“ s teoretickým zakotvením 307

12.4 „Vzorce vlivu“ - Mertonova typologie vlivných lidí 320

Závěr 325

KAPITOLA 13

AMERICKÝ VOJÁK A ROZVOJ SOCIOLOGICKÉ

METODOLOGIE (STOUFFEROVA TEORIE

RELATIVNÍ DEPRIVACE, GUTTMANŮV SKALOGRAM

A LAZARSELDOVA ANALÝZA LATENTNÍCH STRUKTUR -

LSA) 327

Úvod 327

13.1 Stoufferův organizační model výzkumné práce 329

13.2 Sociologická teorie vytvořená a testovaná na datech Amerického vojáka 336

13.3 Výzkum osobního přizpůsobování vojáka životu v armádě 339

13.4 Metodologické nástroje vyvinuté v projektu Americký voják 340

Závěr 351

ZÁVĚR:	
VZTAH SOCIOLOGICKÉ TEORIE A EMPIRICKÉHO VÝZKUMU	353
Spolupráce teorie a empirického výzkumu v Continuities in Social Research	353
Konceptualizace jako klíč ke spolupráci teorie a empirického výzkumu	356
SUMMARY	359
LITERATURA	365
JMENNÝ REJSTŘÍK	393